HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor živnostenský a občanskosprávní
Oddělení matrik, státního občanství, voleb a územní orientace

MHMPXPMRJ1A9

■

Vážená paní

ID datové schránky: ■

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:
MHMP 2000203/2023
Sp. zn.:
S-MHMP 891286/2023

Vyřizuje/tel.:
Mgr. Jana Masopustová
236 002 903
Počet listů/příloh: **9/0**
Datum:
02.10.2023

Rozhodnutí

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání , nar. , trvale bytem , rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 26. 1. 2023, č. j. UMCP1 018184/2023/frš, kterým byla podle § 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky) zamítnuta žádost jmenovaného o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, a rozhodl **takto**:

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, se odvolání **zamítá** a odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se **potvrzuje**.

Odůvodnění

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 26. 1. 2023, č. j. UMCP1 018184/2023/frš, byla podle § 47 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky) zamítnuta žádost o vydání osvědčení o státním občanství České republiky. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně zejména uvedl, že žádost o zjištění státního občanství a vydání osvědčení o státním občanství České republiky jmenovaný podal na Velvyslanectví České

republiky v dne 1. 2. 2021. Žádost byla správnímu orgánu prvního stupně doručena dne 29. 3. 2021. Součástí podání byly následující doklady: žádost a dotazník ke zjištění státního občanství České republiky, cizozemský rodný list žadatele s překladem do českého jazyka, cizozemský oddací list žadatele s překladem do českého jazyka, cizozemský rodný a úmrtní list matky žadatele s překladem do českého jazyka, cizozemský oddací list rodičů žadatele s překladem do českého jazyka, rodné listy prarodičů žadatele, cizozemský oddací list prarodičů žadatele s překladem do českého jazyka, domovský list a vysvědčení o zachovalosti babičky žadatele.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že podle § 64 zákona o státním občanství České republiky, se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle právních předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Správní orgán prvního stupně předmětné správní řízení přerušil usnesením č. j. ÚMČP1 229016/2021/frš ze dne 19. 4. 2021 pro nedostatek náležitostí podání a vyzval žadatele, aby ve lhůtě do dvanácti měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení odstranil nedostatek podání tím, že předloží svůj oddací list, oddací list rodičů, rodný list otce, oddací list prarodičů a , rodný list dědečka a jeho rodičů, osvědčení o státním občanství výše jmenovaných prarodičů s vyznačenou kontinuitou státního občanství ke dni jejich úmrtí. Požadované dokumenty byly žadatelem částečně doloženy dne 2. 11. 2022.

Dále správní orgán prvního stupně uvedl, že podle právní úpravy platné v době narození žadatele, tj. podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, dítě, které se narodí v cizině, nabývá narozením státního občanství, jsou-li jeho otec i matka občany; dítě, které se narodí v cizině a jehož otec nebo matka je občanem, kdežto druhý z rodičů je cizincem, nabývá státního občanství, vysloví-li s tím souhlas výkonný orgán okresního národního výboru na žádost toho z rodičů, který je občanem. Žádost o souhlas může být podána do jednoho roku od narození. S ohledem na podmínku stanovenou v § 1 odst. 2 cit. zákona bylo nutné zjištění kontinuity československého státního občanství matky žadatele paní , narozené dne v , resp. zjištění, zda byla ke dni , tj. ke dni narození žadatele, československou státní občankou.

K tomu správní orgán prvního stupně uvedl, že podmínky pro nabývání státního občanství Československé republiky v okamžiku narození matky žadatele byly upraveny na základě recepční normy Všeobecného občanského zákoníku z roku 1811, a to až do roku 1949, kdy nabyl účinnosti zákon č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství. Na matku žadatele dopadalo ustanovení § 28 Všeobecného občanského zákoníku, na základě kterého se československé státní občanství nabývalo rodem po rodičích, a to bez ohledu na to, zda se děti narodily na československém území nebo v cizině. Manželské děti nabývaly československé občanství po otci a děti narozené mimo manželství získávaly československé občanství po matce, byla-li v okamžiku jejich narození československou státní občankou.

Správní orgán prvního stupně provedl státoobčanské šetření za účelem zjištění státního občanství prarodičů žadatele prostřednictvím odboru archivní správy Ministerstva vnitra České republiky, Národního archivu, Moravského zemského archivu v Brně a Státního okresního archivu Hodonín. Kompletní státoobčanské šetření bylo ukončeno dne 11. 1. 2023.

Ze spisového materiálu vyplynulo, že rodiče matky žadatele , nar. dne v , tehdejší nyní Ukrajina, domovsky příslušný v , a , rozená , narozena dne v , okr. , domovsky příslušná v , dle předloženého oddacího listu uzavřeli sňatek dne v .

Správní orgán prvního stupně k tomu uvedl, že pojmem domovským právem se rozumí právní svazek občana a obce. V českých zemích jako součásti Rakouska Uherska bylo domovské právo upraveno zákonem č. 105/1863 ř. z., ve znění pozdějších zákonů. Dle tohoto nařízení mohl mít každý státní občan domovské právo jen v jedné obci. Příslušnost k obci se nabývala buď to narozením, provdáním se, přijetím do obce rozhodnutím zastupitelstva. Nezletilé děti v rodinném svazku následovaly domovskou příslušnost svých rodičů, nemanželské děti příslušnost své matky a manželka příslušnost svého manžela.

Správní orgán prvního stupně provedl v této souvislosti státoobčanské šetření, z něhož vyplynulo, že se narodil dne v obci , okr. , avšak při sčítání obyvatelstva v obci v roce 1930 nebyl nalezen, protože se již pravděpodobně zdržoval na neznámé adrese nebo v zahraničí. Podařilo se však dohledat sčítací arch domu v místní části v obci , kde byli sčítáni jeho rodiče a to , narozený dne , a roz. narozená dne . Jmenovaní měli ve sčítacím archu zapsánu domovskou příslušnost , státní příslušnost , národnost . Z uvedeného správní orgán prvního stupně dovodil, že , roz. , nabyla sňatkem domovskou příslušnost v obci podle svého manžela , což stejně platilo později i u jejich dětí. Rodina měla tedy domovskou příslušnost na území tehdejší Zakarpatské Ukrajiny spadající pod Československo.

Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že v roce 1945 se na základě Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945 území Zakarpatské Ukrajiny oddělilo od Československé republiky a nadále se stalo součástí Ukrajinské sovětské socialistické republiky. Současně s tím došlo ke změně ve státoobčanském postavení osob zde žijících. Výše citovaná dvoustranná smlouva stanovila, že dosavadní českoslovenští občané mající domovské právo nebo pobyt na území Zakarpatské Ukrajiny se na základě této smlouvy stávají sovětskými státními příslušníky. Současně byla těmto osobám přiznána možnost optovat pro státní občanství Československé republiky; opce měla být provedena nejpozději do 1. 4. 1946. Na základě cit. ustanovení dosavadní českoslovenští občané mající domovské právo nebo pobyt na území Zakarpatské Ukrajiny museli pro zachování československého občanství podat nejpozději do 1. 4. 1946 opční prohlášení. U optujících osob, postačilo, aby byla naplněna jedna z taxativně stanovených podmínek – tj. buď domovské právo, nebo pobyt na území Zakarpatské Ukrajiny. S poukazem na

shora uvedené (naplnění podmínky domovského práva na území Zakarpatské Ukrajiny) správní orgán prvního stupně konstatoval, že k zachování československého občanství bylo nezbytné, aby a podali opční prohlášení uvedené lhůtě, tedy do 1. 4. 1946. Státoobčanské šetření však neprokázalo, že s manželkou opci v zákonné lhůtě provedli. Správní orgán prvního stupně tedy učinil závěr, že československé státní občanství po odtržení Zakarpatské Ukrajiny rodina pozbyla, a k jeho opětovnému nabytí již nedošlo. Dle příslušných ustanovení Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině pozbyla československé občanství také matka žadatele, a to za stejných podmínek jako její rodiče. Žadatel tak nemohl narozením nabýt československé státní občanství, neboť v okamžiku jeho narození neměl toto státní občanství žádný z jeho rodičů. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno, že by žadatel nabyl československé občanství a následně české občanství později některým ze zákonných způsobů nabytí státního občanství, správní orgán prvního stupně konstatoval, že žadatel není státním občanem České republiky. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo žadateli doručeno dne 29. 3. 2023.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal prostřednictvím právní zástupkyně v zákonné lhůtě dne 11. 4. 2023 odvolání, v němž napadá rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v celém rozsahu. Odvolatel v úvodu odvolání shrnuje, že dne se narodila jeho babička . Dne se narodil děd odvolatele v obci . V roce děd odvolatele emigroval do . V roce babička odvolatele emigrovala do Prarodiče odvolatele dne v uzavřeli manželství. Dne se jim narodila dcera a dne druhá dcera (matka odvolatele) . Dále odvolatel uvedl, že správní orgán prvního stupně zjistil, že v roce 1930 při sčítání lidu nebyl v obci nalezen. Dále správní orgán prvního stupně zjistil, že v uvedeném sčítání lidu byli sčítáni rodiče , kteří měli ve sčítacím archu zapsanou domovskou příslušnost . Na základě těchto skutečností správní orgán konstatoval, že István Toth měl domovské právo v obci Bílky, sňatkem nabyla domovské právo v obci a dcery manželů nabyly toto domovské právo narozením po rodičích. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že členové rodiny ztratili Československé občanství na základě Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945, a to z důvodu, že smlouva stanovila, že dosavadní československí občané mající domovské právo nebo pobyt na území Zakarpatské Ukrajiny se stávají sovětskými státními příslušníky. Protože správní orgán prvního stupně nenalezl žádný záznam o tom, že by prarodiče žadatelů optovali pro československé občanství, dospěl k závěru, že smlouvou ztratili československé občanství.

S právním posouzením správního orgánu prvního stupně odvolatel nesouhlasí, a to z následujících důvodů. Odvolatel má za to, že domovské právo nemůže být určováno z toho, že v roce 1930 měli domovské právo v obci jeho rodiče. V roce 1930 bylo , tj. nebyl nezletilý a dle odvolatele jeho domovské právo nemohlo být odvozováno od rodičů. Dále má odvolatel za to, že správní orgán nesprávně vyložil Smlouvu mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945. V čl. 2 smlouvy publikované pod č. 186/1946 Sb. je uvedeno, že: *„Osoby slovenskej a*

českej národnosti, ktoré sú príslušné (majú trvalé bydlisko) na územie Zakarpatskej Ukrajiny, majú právo optovať pre štátne občianstvo Československej republiky a to do 1. januára 1946." Z toho dle názoru odvolatele vyplývá, že ve smlouvě je uvedeno, že právo opce mají pouze osoby, které mají trvalé bydliště na území Zakarpatské Ukrajiny, nikoliv domovské právo. Vzhledem k tomu, že emigroval v roce do (což dle odvolatele dokládá i to, že nebyl nalezen při sčítání lidu v roce 1930), neměl v roce 1945 trvalé bydliště na území Zakarpatské Ukrajiny a nemohl tak optovat pro československé občanství a československé občanství nikdy neztratil. Odvolatel dále uvádí, že dle Oběžníku Ministerstva vnitra zn. 216/10-29/9-1949-A/5 československé občanství neztratili ti občané, kteří před účinností smlouvy žili na území Československa. Dle odvolatele tak analogicky nemohli ztratit československé státní občanství ani ti občané, kteří žili v zahraničí. Z uvedeného odvolatel vyvozuje, že československé občanství ztratili pouze ti občané, kteří se fakticky zdržovali v době účinnosti smlouvy na území Zakarpatské Ukrajiny a zároveň neoptovali pro československé občanství.

Odvolatel dále poukazuje na to, že se správní orgán prvního stupně nezabýval tím, jestli jeho prarodiče neztratili československé občanství na základě např. vystěhovaleckého patentu nebo branných předpisů a odvolatel by tak nemohl požádat o nabytí českého občanství na základě prohlášení.

Vzhledem k uvedenému odvolatel navrhuje, aby odvolací správní orgán napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změnil tak, že se jeho žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky vyhovuje.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací správní orgán předesílá, že toto správní řízení je vedeno ve věci žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky. Předmětem tohoto správního řízení je tedy osvědčení již existujícího státoobčanského statusu, jemuž předchází prosté zjištění, zda fyzická osoba žádající o vydání osvědčení státní občanství České republiky toto státní občanství již dříve zákonem stanoveným způsobem nabyla. Toto správní řízení není vedeno ve věci nabytí státního občanství České republiky, a tudíž v něm nemůže uspět fyzická osoba, která dosud státním občanem České republiky není nebo toto státní občanství již pozbyla.

Podle ustanovení § 64 zákona o státním občanství České republiky se při posuzování, zda fyzická osoba je nebo byla českým státním občanem, československým státním občanem, státním občanem Československé federativní republiky nebo České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle předpisů účinných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby.

Ze spisového materiálu vyplývá, že odvolatel se narodil dne ve , jako manželské dítě , nar. v , a , nar. v . Rodiče odvolatele uzavřeli manželství dne ve , . Otec odvolatele byl dle předložených matričních dokladů v okamžiku narození odvolatele státním občanem.

Podle právní úpravy účinné v okamžiku narození odvolatele, tj. podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, dítě narozené v cizině, jehož jeden z rodičů byl československým státním občanem a druhý z rodičů cizincem, nabývalo československé státní občanství pouze za předpokladu, že s tím vyslovil souhlas okresní národní výbor; žádost musela být podána do 1 roku od narození dítěte.

Dle provedených státoobčanských šetření však v případě odvolatele souhlas s nabytím československého státního občanství vysloven nebyl, resp. žádost o souhlas s nabytím československého státního občanství ani nebyla podána. Otec odvolatele tedy československé státní občanství narozením nabýt nemohl, a to ani v případě, že by jeho matka byla ke dni jeho narození československou státní občankou.

Vzhledem k tomu, že odvolatel nenabyl československé a následně české státní občanství ani později některým ze zákonných způsobů nabytí státního občanství, výše uvedené skutečnosti samy o sobě postačí k závěru, že odvolatel není státním občanem České republiky a osvědčení o státním občanství České republiky mu nelze vydat. V tomto smyslu tedy výroková část napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně obstojí. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně koresponduje se zjištěným skutkovým stavem věci a správní orgán prvního stupně aplikoval rovněž přiléhající ustanovení právního předpisu, a to ve znění účinném v rozhodném okamžiku, tj. ke dni narození odvolatele.

Správní orgán prvního stupně dále vtělil do odůvodnění svého rozhodnutí výsledek zjišťování státního občanství prarodičů odvolatele (v cizozemských matričních dokladech uváděn též jménem a příjmením), nar. , a (v cizozemských dokladech uváděna též jménem a příjmeními), nar. v U prarodičů odvolatele a také u jejich dcery (matka odvolatele) správní orgán prvního stupně konstatoval, že československé státní občanství jmenovaní pozbyli podle čl. 2 Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945. Především proti těmto závěrům správního orgánu prvního stupně učiněným ve věci státního občanství prarodičů nyní odvolatel brojí v rámci odvolací argumentace.

Odvolacímu správnímu orgánu se však jeví, že tato část odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže mít na výsledek probíhajícího správního řízení žádný vliv. Zjištěný skutkový stav věci v kontextu s právní úpravou účinnou v okamžiku narození odvolatele totiž vede u odvolatele k témuž výsledku bez ohledu na to, zda byla matka odvolatele v okamžiku narození odvolatele československou státní občankou či nikoliv. Jinak řečeno - ani v kladném případě by odvolatel

svou matku v československém státním občanství nesledoval, a to z důvodu absence souhlasu okresního národního výboru s nabytím tohoto státního občanství. Jestliže tedy správní orgán prvního stupně zjistil, že v případě odvolatele žádost o souhlas s nabytím československého státního občanství vůbec nebyla podána, přičemž kladné vyřízení žádosti, tj. vyslovení souhlasu s nabytím státního občanství, bylo nepominutelnou podmínkou pro nabytí státního občanství, již toto zjištění samo o sobě postačí, aby správní orgán mohl učinit závěr ve věci státního občanství odvolatele.

Z obsahu odvolací argumentace je však zřejmé, že právě tato část odůvodnění napadeného rozhodnutí, která se týká prarodičů odvolatele, zřejmě v odvolateli vyvolala mylný dojem, že pokud by bylo státní občanství jeho prarodičů a matky posouzeno jiným způsobem, mohlo by to mít vliv na existenci státního občanství České republiky i u odvolatele samého.

S ohledem na námitky odvolatele se odvolací správní orgán zabýval i závěry správního orgánu prvního stupně týkajícími se prarodičů odvolatele, jakkoli nemohou výsledek tohoto správního řízení ovlivnit. Podle čl. 2 Smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. 6. 1945 publikované pod č. 186/1946 Sb.: *„Osoby slovenskej a českej národnosti, ktoré sú príslušné (majú trvalé bydlisko) na územie Zakarpatskej Ukrajiny, majú právo optovať pre štátne občianstvo Československej republiky a to do 1. januára 1946. Opcia sa koná podľa platných zákonov Československej republiky a nadobúda účinnosti iba po súhlase československých úradov.“*

Podmínky opce upřesňovalo vládní nařízení č. 61/1945 Sb., o přípravě opce podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945. Podle § 1 bodu 1. cit. nařízení: *„Do 1. března 1946 mají právo pro československé státní občanství optovati:*
1. českoslovenští státní občané české nebo slovenské národnosti, kteří měli dne 29. června 1945 trvalé bydliště nebo domovské právo v některé obci, jež má býti vtělena do rámce Ukrajinské sovětské socialistické republiky podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945.“
Z cit. ustanovení tedy vyplývá, že u optujících osob postačilo, aby byla naplněna jedna ze stanovených podmínek – tj. buď trvalé bydliště, nebo domovské právo na území Zakarpatské Ukrajiny.

Ze sčítacího archu uloženého v Národním archivu bylo zjištěno, že při sčítání obyvatelstva ČSR v roce 1930 se v obci , tehdejší okres v domě čp. sčítali rodiče a . Ze záznamů vyplývá, že oba jmenovaní měli v obci trvalé bydliště i domovskou příslušnost. Ve sčítacím archu již není uveden jejich syn , který byl v době sčítání obyvatelstva zletilý a s rodiči již pravděpodobně nebydlel. Z této skutečnosti však dle názoru odvolacího správního orgánu nelze bez dalšího dovodit, že se již v té době, resp. dle odvolatele již od roku 1929, zdržoval na území . Odvolací správní orgán v této souvislosti podotýká, že první syn a se narodil dne v (viz záznam v oddacím listu prarodičů odvolatele), tedy ještě na území Československa. Růžena Librová pak spolu se synem požádali o cestovní pas

za účelem vystěhování do v březnu roku 1937. Pobyt prarodičů odvolatele v je pak prokazatelně doložen ke dni , kdy v uzavřeli sňatek. Výše uvedené tedy svědčí spíše závěru, že se děd odvolatele nejméně do roku 1935 zdržoval na československém území, byť je místo jeho bydliště neznámé.

Pokud jde o domovskou příslušnost prarodičů odvolatele, odvolací správní orgán uvádí, že domovské právo (domovská příslušnost) jako osobní právní poměr určité osoby k obci bylo upraveno na českém území zákonem domovským ze dne 3. prosince 1863, ř. z. č. 105, ve znění novely č. 222/1896 ř. z. Cit. právní předpisy přijaté ještě v době existence rakousko–uherské monarchie byly po vzniku Československa recipovány do československého právního řádu. Stěžejní zásadou domovského zákona bylo, že každý československý občan musel mít domovské právo v některé obci nacházející se na území Československa; mohl ho však mít pouze v jediné obci. Děti narozené v manželství nabývaly domovskou příslušnost otce, děti narozené mimo manželství sledovaly v domovské příslušnosti matku. Z uvedeného tedy lze dovodit, že děd odvolatele nabyl narozením domovskou příslušnost po otci, tj. domovskou příslušnost v obci . Ke změně domovské příslušnosti nabytím zletilosti nedocházelo a nebyla vázána na trvalé bydliště fyzické osoby. Zletilá osoba mužského pohlaví mohla v mezích tehdejší právní úpravy nabýt domovskou příslušnost v jiné obci pouze jediným způsobem, a to výslovným přijetím do svazku domovského, o které si sama požádala. Z výsledků archivního šetření, ani z podkladů předložených odvolatelem však nevyplývá žádná indicie, že by děd odvolatele před odchodem do ciziny svou domovskou příslušnost změnil.

V mezích důkazního materiálu, který je k dispozici, se tedy jeví závěr správního orgánu prvního stupně o domovské příslušnosti v obci jako správný. Stejně tak je správný i závěr o domovské příslušnosti v obci u manželky , rozené která domovskou příslušnost manžela nabyla ex lege sňatkem dne a dcery manželů , nar. , která nabyla domovskou příslušnost narozením po otci. Z tohoto pohledu tedy byli prarodiče odvolatele i matka odvolatele československými státními občany s domovským právem v obci, jejíž území bylo připojeno k Ukrajinské sovětské socialistické republice, a mohlo jim náležet i právo opce podle již výše cit. vládního nařízení č. 61/1945 Sb.

Současně na prarodiče a matku odvolatele nedopadal oběžník Ministerstva vnitra zn. 216/10-29/9-1949-A/5 ze dne 7. 11. 1949, neboť ten řešil situaci osob, které se přestěhovaly ze Zakarpatské Ukrajiny do Československa, aniž by provedly opci pro československé státní občanství, a jejich státoobčanské postavení zůstávalo sporné z důvodu kolize jejich domovské příslušnosti na Zakarpatské Ukrajině s trvalým bydlištěm v Československu. Cit. oběžník reagoval na zrušení institutu domovského práva v roce 1949 a s tím související potřebu postavit státoobčanský status zmíněné skupiny obyvatelstva žijící na československém území najisto.

V souvislosti s odvolací argumentací odvolací správní orgán dále konstatuje, že správnímu orgánu prvního stupně nelze vytknout, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezabýval variantou pozbytí československého státního občanství prarodičů odvolatele podle

vystěhovaleckých předpisů nebo branných zákonů. K tomu odvolací správní orgán uvádí, že podle § 1 zákona č. 71/1922 Sb., o vystěhovalectví, *„vystěhování samo o sobě nemá v zápětí ztráty státního občanství."* Od účinnosti tohoto právního předpisu, tj. ode dne 13. 6. 1922, již nemůže být pochyb o tom, že pouhé vystěhování do zahraničí nezpůsobovalo u československých státních občanů ztrátu československého státního občanství, pokud současně nepožádali o propuštění ze státoobčanského svazku a této žádosti nebylo vyhověno. Uvedené platilo bez ohledu na to, zda se jednalo o osobu podléhající branné moci, či nikoliv – naopak u osob podléhajících branné moci byla procedura pozbytí státního občanství složitější, neboť propuštění ze státního svazku bylo podmíněno propuštěním z branné povinnosti. Stejně tak nebylo rozhodné, zda se československý státní občan vystěhoval s úmyslem trvale žít v zahraničí, či dokonce nabyl státní občanství cizího státu (s výjimkou naturalizace ve Spojených státech amerických). Z toho vyplývá, že prarodiče odvolatele nemohli pozbýt československé státní občanství pouhou nepřítomností či vystěhováním, přičemž varianta pozbytí československého státního občanství propuštěním ze státního svazku byla v jejich případě archivním šetřením vyloučena.

Odvolací správní orgán závěrem konstatuje, že správní orgán prvního stupně nepochybil, když se v případě odvolatele nezabýval možností, zda odvolatel nemůže nabýt státní občanství České republiky prohlášením podle § 31 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky. Jak již odvolací správní orgán výše předeslal, toto správní řízení je vedeno ve věci žádosti o vydání osvědčení o státním občanství České republiky, nikoliv ve věci prohlášení o nabytí státního občanství České republiky. Vzhledem k tomu, že odvolatel takové prohlášení ani neučinil, není posuzování, zda jsou v případě odvolatele splněny zákonné podmínky pro nabytí státního občanství České republiky prohlášením podle § 31 odst. 1 cit. zákona, v tomto správním řízení na místě.

Po zvážení všech výše uvedených skutečností odvolací správní orgán rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

Mgr. Pavel Štefaňák
ředitel odboru živnostenského a občanskosprávního
Magistrátu hlavního města Prahy
podepsáno elektronicky